

Vodný Žurnál

Štvrťročník
8. ročník 1/2016

Prinášame Vám to najcennejšie...

Predstavujeme
námestníkov závodov

3

5

7

10

16

14

19

17

Aktuality ..... str. 3

- Žiť život ako v 21. storočí!
- Valaliky a Geča s novou kanalizáciou
- Novinka pre mesto Revúca za 2,2 mil. EUR
- Zdravie, krása, nevesta.... a voda
- Je voda z vlastnej studne lacná?
Len zdravie je potom drahé. . .

O ľuďoch..... str. 10

Dôležité je, že sme duchom mladí!

O vode ..... str. 14

TECHNIK – VODÁR – VODOHOSPODÁR

Vodárov klobúk ..... str. 17

Vodárov klobúk V.

Relax ..... str. 19

Vtipy

Osemsmerovka

Nájdí 10 rozdielov

Vodný žurnál – časopis Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Komenského 50, 042 48 Košice, 040 01. www.vodarne.eu.

Vydavateľ: Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, Košice 040 01. **Šéfredaktor:** Mgr. Martina Hidveghyová, **e-mail:** hidveghyova@penelopa.sk, **Zástupca šéfredaktora:** Mgr. Adriana Marušinová **e-mail:** marusinova@penelopa.sk, **Zodpovedný redaktor:** PhDr. Peter Furmaník, **Redaktori:** Helena Sviatková, Helena Sičáková, Ing. Jana Petráková, Henrieta Krištofová, Jana Pavliková, Mgr. Ivana Adamečková, Bc. Eva Harakalová, Gabriela Liptáková, Alena Pangráčová-Piterová. **Sídlo redakcie, príjem inzercie:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, Košice 040 01, **tel./fax:** +42155 677 00 76. **Grafika a sadzba:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., **Tlač:** Rotaprint Košice. Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, grafiky a fotografií vrátane údajov v elektronickej podobe, len s predchádzajúcim písomným súhlasom redakcie. Nepredajné.

Žiť život ako v 21. storočí!

Kedže nie každý občan likviduje splaškové vody uvedomelo a v súlade so zákonom a mnohí vypúšťajú splašky do úmyselne netesniacich žump či priamo do voľnej prírody, každý jeden krok k tomu, aby sa podzemné a povrchové vody chránili pred takýmto znečistením, si zaslúži potlesk. V tomto duchu sa nieslo i januárové slávnostné ukončenie projektu **Krásnovce, Šamudovce - kanalizácia**. Na slávnosti bol prítomný aj minister životného prostredia **Ing. Peter Žiga, PhD.**, ktorý ocenil, že občania ďalších dvoch obcí sa môžu pripojiť na komfortnú kanalizáciu a žiť život, aký by mali žiť ľudia v 21. storočí.

Na otázku **Vodného žurnálu** týkajúcu sa špekulantov, ktorí sa zo ziskuchtivosti na kanalizácie nepripájajú a splašky likvidujú pokútnym spôsobom, minister povedal, že v tejto veci musia byť viac aktívne vodárenské spoločnosti i starostovia: *“Aj jedným aj druhým musí záležať na ochrane životného prostredia vrátane zdrojov pitnej vody. Vodárenské spoločnosti by mali hlasnejšie kričať a upozorňovať na konkrétne prípady a starostovia by mali dôslednejšie dohliadať na to, aby predmetní jednotlivci nelikvidovali domové splašky načierno, čím nielenže znepríjemňujú život svojim spoluobčanom, ale aj ohrozujú ich zdravie.”*

Ing. Ľubomír Gaňa a prítomní boli i starostovia Krásnoviec a Šamudoviec - **MVDr. Tibor Kostovčík** a **Emil Ircha**. Pán Kostovčík zdôraznil, že dobudovanie kanalizácie je veľká vec, ktorá uľahčí a spríjemní život ľuďom na dedine. Zároveň poďakoval obyvateľom oboch obcí za ich disciplinovanosť a trpezlivosť pri výstavbe, keď museli strpieť prerušenia dodávok pitnej vody i viaceré prekopávky.

Investičný riaditeľ VVS Ing. Róbert Hézsely spresnil, že v rámci projektu v celkovej hodnote 3,95 milióna € bez DPH sa vybudovalo

8,8 kilometra kanalizačnej siete, 5 prečerpávacích staníc a 324 kanalizačných prípojok, z toho 194 v Krásnovciach a 130 v Šamudovciach. Novovybudovaná kanalizačná sieť z polyetylénových potrubí a plastových kanalizačných šácht je pripojená na ČOV Michalovce. *“Myslím si, že môžeme byť spokojní, veď sme ďalším maličkým krokom prispeli k tomu, aby celé východné Slovensko bolo postupne odkanalizované a aby sme život v regióne čo najviac priblížili k životu, ktorý je na Západe bežný,”* dodal pán investičný riaditeľ.

(fur.)

foto: Marián Horňák

Predseda predstavenstva a generálny riaditeľ VVS, a.s. Košice **Ing. Stanislav Hreha, PhD.**, k ministrovým slovám dodal: *“My vodári musíme viac apelovať na starostov, aby sa v tomto smere ne báli pracovať s občanmi a aby v nich nevideli len voličov, ktorí - ak budú na nich prísni - viac ich za starostov nezvolia.”*

O zdarný priebeh podujatia sa starala dlhoročná pracovníčka vodární, dnes už dôchodkyňa **pani Danko Saboslajová**, ktorá pochádza z Krásnoviec. Pracovala v michalovskom závode VVS a bola i šéfkou odborov a bez jej organizátorských schopností by slávnosť nedopadla tak perfektne. Za zhotoviteľské firmy sa na nej zúčastnil člen predstavenstva spoločnosti TuCon Žilina

Príslušné Vám to napísať...

Valaliky a Geča s novou kanalizáciou

VVS, a.s. sa stala rozhodne najúspešnejšou vodárenskou spoločnosťou v predkladaní projektov kofinancovaných z EÚ, ale aj v ich realizácii. Pod úspech všetkých projektov sa nemalou mierou podpísala aj fundovaná a profesionálna kooperácia viacerých zložiek – investora, zhotoviteľa, dozoru stavby, tiež obce v zastúpení progresívnych starostov a ich snahe o zvýšenie životnej úrovne obyvateľov.

Stavba „Valaliky, Geča – kanalizácia“ si vyžiadala investíciu vo výške 11,9 milióna EUR s DPH. Stavebný objekt vyriešil gravitačnú časť splaškovej kanalizácie v obci Valaliky. Splaškové vody z obce budú touto kanalizačnou sieťou a systémom kanalizačných čerpacích staníc a výtlačných potrubí odvádzané do ČOV Kokšov – Bakša. Do kanalizačnej siete v obci Valaliky budú taktiež prečerpávané splaškové odpadové vody z obce Geča. „Pre našu obec

Jedným z projektov posledného programového obdobia je aj stavba „Valaliky, Geča – kanalizácia“. Dňa 22. 1. 2016 bola slávnostne odhalená pamätná tabuľa k ukončeniu tejto stavby financovanej z peňazí Kohézneho fondu Európskej únie, zo štátneho rozpočtu a z vlastných zdrojov VVS, a.s.. Dialo sa tak za prítomnosti ministra životného prostredia SR Petra Žigu, generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva VVS, a.s. Stanislava Hrehu a starostu obce Valaliky Štefana Petrika.

je to jeden z najvýznamnejších dní. Dôkazom toho, že nám táto stavba veľmi chýbala je aj to, že takmer 100 percent našich občanov podpísalo zmluvy s vodárenskou spoločnosťou,“ uviedol starosta obce Valaliky Štefan Petrik.

VVS, a.s. z vlastných zdrojov v obciach Valaliky a Geča dobudovala za 1,1 mil. eur vodovod, na ktorý sa môže napojiť približne 500 nehnuteľností. Išlo o vodovodné vetvy, ktoré ľuďom v obci chýbali.

Adriana Marušinová
foto: Marián Horňák

Novinka pre mesto Revúca za 2,2 mil. EUR

Mesto Revúca sa stalo 29. februára dejiskom slávnostnej udalosti, symbolického ukončenia dôležitého projektu Mesto Revúca - mestská časť Revúčka, splašková kanalizácia. Pamätnú tabuľu ako symbol úspešného ukončenia stavby odhalil minister životného prostredia SR Petera Žiga, generálny riaditeľ a predseda predstavenstva VVS, a.s. Stanislav Hreha a primátorka mesta Revúca Eva Cireňová. Výstavba projektu stála 2,2 milióna EUR. Ide o nový úsek kanalizácie, ktorý umožnil pripojenie sa na mestskú kanalizačnú sieť a čistiareň odpadových vôd približne 600 obyvateľom, žijúcim v mestkej časti Revúčka.

„Ako mesto sme mali to šťastie, že investorom projektu bola Východoslovenská vodárenská spoločnosť, čo veľmi odbremenilo našu situáciu a boli sme len nápomocní pri realizácii projektu. Na rozdiel od iných malých miest a obcí, kde si musia samosprávy kanalizácie realizovať samy, to v tomto prípade za nás urobila VVS, a.s. My budeme len užívatelia. Nášmu mestu tento projekt veľmi pomohol, hlavný kanalizačný zberač je už preťažený, Mestská časť Revúčka bude napojená na nový kanalizačný zberač, tým pádom to uľahčí aj novú individuálnu bytovú výstavbu“, prejavila spokojnosť s ukončením projektu primátorka mesta Revúca Eva Cireňová.

V rámci projektu sa realizovala výstavba splaškovej kanalizácie v jednotlivých lokalitách mestskej časti Revúčka, čím sa podstatne zlepšilo zaobchádzanie s odpadovými vodami, ktoré sa predtým akumulovali v žumpách rodinných domov, resp. sa voľne dostávali do vodného toku. Splašková kanalizácia je napojená na mestský kanalizačný systém mesta Revúca a to hlavným kanalizačným zberačom, ktorého trasa je riešená z mestskej časti Revúčka pozdĺž vodného toku Zdychava, ďalej okolo zimného štadióna s ukončením na ul. Komenského. Splaškové vody sú následne odvedené do čistiarene odpadových vôd v Revúcej. Stavba splaškovej kanalizácie prispeje k výraznému zlepšeniu ochrany podzemných vôd a povrchových vôd vo vodnom toku Zdychava a ku zlepšeniu hygienických pomero v tejto oblasti.

Výstavba kanalizácie v tejto časti Revúcej stála 2,2 milióna eur, pričom päť percent sumy poskytla VVS, a.s., 15% šlo zo štátneho rozpočtu a zvyšok z eurofondov. Realizáciu projektu v minulosti podľa Stanislava Hrehu skomplikovali nevysporiadané nehnuteľnosti, takže s výstavbou sa mohlo začať až v minulom roku. „V rámci nej sme vybudovali 3170 metrov splaškovej kanalizácie, vyše tisíc metrov ka-

nalizačného zberača a viac ako tisíc metrov kanalizačných prípojk,“ priblížil technické špecifikácie stavby generálny riaditeľ VVS, a.s..

Situáciu ohľadom odkanalizovania na východnom a strednom Slovensku zhodnotil vo svojom príhovore minister životného prostredia SR Peter Žiga: „Všetky okresné mestá a obce na Strednom a Východnom Slovensku majú vlastnú čistiareň odpadových vôd a majú aj kanalizáciu v takom stave, že sú odkanalizované na požadovanú úroveň, takže Východoslovenský kraj s mestami a obcami nad 2000 obyvateľov je na tom v rámci odkanalizovania dobre. Pokiaľ ide o obce s počtom pod 2000 obyvateľov, žiaľ, ešte tam máme vážne nedostatky, ale financovanie z európskych fondov pre tieto mestá a obce nie je možné, takže sa tam budeme musieť bojiť s inými prostriedkami.“

Adriana Marušinová
foto: Marián Horňák

Chcete vedieť, čo pijete?

Potrebuje si dať urobiť rozbor vody?

Využite kvalitné služby akreditovaných laboratórií VVS, a.s.

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., poskytuje zákazníkom nasledovné služby:

- 1) Akreditované odbery vzoriek pitnej, surovej, podzemnej a odpadovej vody:**
  - odber vzoriek vyškolenými a odborne preverenými pracovníkmi
  - doprava vzoriek v zberových vozidlách s chladením a s kontinuálnym zaznamenávaním teploty počas transportu vzorky
- 2) Akreditované rozbor pitnej, surovej, podzemnej, odpadovej vody a kalov:**
  - fyzikálno-chemické a chemické rozbor pitnej, surovej, podzemnej a odpadovej vody
  - mikrobiologické a biologické rozbor pitnej, surovej a podzemnej vody
  - špeciálne anorganické a organické rozbor pitnej, surovej, podzemnej a odpadovej vody
  - špeciálne rádiologické rozbor pitnej, surovej a podzemnej vody
  - rozbor ťažkých kovov v kaloch

Služby poskytujeme na základe objednávky podanej v príslušnom zákazníckom centre, telefonicky (Call centrum), resp. písomne na adresu VVS, a.s., Komenského 50, 042 48 Košice, kde sa uvedie požadovaný rozsah analýzy. Bližšie informácie na www.vodarne.eu

LABORATÓRIÁ ODPADOVÝCH VÔD

Humenné: 057/78 70 563, 0903 360 032	Prešov: 051/75 72 441, 0910 968 267
Košice: 055/79 24 451, 0911 968 564	Rožňava: 055/79 24 518, 0910 868 642
Trebišov: 055/79 24 518, 0910 868 642	e-mail: ucht@vodarne.eu

Akreditované odbery a akreditované skúšky pitnej, surovej, podzemnej a odpadovej vody a kalov v súlade s normou **ISO/IEC 17 025:2005** vykonávajú laboratóriá:

Špecializované laboratórium vôd Košice – pracovisko Kokšov Bakša

VVS, a.s., GR – ŠLV Košice, Komenského 50, 042 48 Košice
tel.: 055/79 24 440, 0911 968 267, e-mail: olga.halgasova@vodarne.eu

Laboratórium pitných vôd Michalovce – pracovisko Michalovce

VVS, a.s., GR – LPV Michalovce, Komenského 50, 042 48 Košice
tel.: 056/68 10 530, 0910 868 647, e-mail: gabriel.sabo@vodarne.eu

Laboratórium odpadových vôd Košice – pracovisko Kokšov Bakša

VVS, a.s., GR – LOV Košice, Komenského 50, 042 48 Košice
tel.: 055/79 24 451, 0911 968 564, e-mail: gabriela.michalovicova@vodarne.eu

Laboratórium odpadových vôd Prešov – pracovisko Kendice

VVS, a.s., GR – LOV Prešov, Komenského 50, 042 48 Košice
tel.: 051/75 72 441, 0910 968 267, e-mail: ludmila.pekarovicova@vodarne.eu

Laboratórium odpadových vôd Humenné – pracovisko Humenné

VVS, a.s., GR – LOV Humenné, Komenského 50, 042 48 Košice
tel.: 057/78 70 563, 0903 360 032, e-mail: emilia.valkova@vodarne.eu

LABORATÓRIÁ PITNÝCH VÔD

Brezovica: 055/79 24 519, 0911 500 404	Bukovec: 055/79 24 519, 0911 500 404
Michalovce: 056/68 105 30, 0910 868 647	Rožňava: 055/79 24 519, 0911 500 404
Stakčín: 055/79 24 519, 0911 500 404	Svidník: 055/79 24 519, 0911 500 404
ŠLV Košice: 055/79 24 440, 0911 968 267	Prešov: 051/75 72 441, 0910 968 267
Humenné: 057/78 70 563, 0903 360 032	Rožňava: 055/79 24 518, 0910 868 642
Košice: 055/79 24 451, 0911 968 564	e-mail: ucht@vodarne.eu
Trebišov: 055/79 24 518, 0910 868 642	

Zdravie, krása, nevesta... a voda

Zdravie, Krása a Nevesta – bol názov 1. ročníka výstavy, ktorá v Michalovciach zožala úspech 12. – 13. februára. Mestská športová hala sa zaplnila vystavovateľmi z rôznych kútov Slovenska – a vyberať si bolo z čoho. Od výpočtu BMI indexu, merania krvného tlaku, vyšetrenia materských znamienok priamo na mieste kožným lekárom cez alternatívnu medicínu až po najnovšie trendy líčenia, svadobného stolovania, ponuku svadobných oznámení, fotografií a svadobných šiat.

Na výstave nechýbal stánok VVS, a.s. závodu Michalovce. Ich participácia na projekte vznikla z veľmi jasného dôvodu, a to, že podstatnou a neoddeliteľnou súčasťou nášho zdravia je práve voda a dostatočný príjem správnych tekutín podmieňuje jeho stav. „Voda je spolu s krvou najcennejšia tekutina na svete“, vysvetlil riaditeľ závodu Michalovce Ing. Oliver Petrík. On osobne vítal takmer každého návštevníka a pobádal k zapojeniu sa do súťaže.

V priestoroch stánku VVS bolo umiestnené akvárium, ktoré okrem vody obsahovalo piesok a rúrky.

Úlohou tipujúcich bolo uhádnuť objem vody v akváriu. Tipujúci do urny vhodili kartičku s kontaktnými údajmi a svojím odhadom, traja návštevníci, ktorí boli svojím tipom najbližšie k správnej odpovedi, získali zaujímavé ceny od VVS.

Nie je však voda ako voda. Aby sme si naopak naše zdravie pitím vody nepoškodzovali, tekutina musí spĺňať náročné kri-

tériá a jedným z nich je obsah dusičnanov. Tie môžu byť spúšťačom rakovinotvorných procesov v ľudskom organizme a u dojčiat spôsobiť dokonca smrť udusením. Súčasťou výstavy preto bola ukážka obsahu dusičnanov na vzorke vody zo studne a z vodu-odu. Pomocou sfarbenia testovacích prúžkov na dusičnany sa mohli návštevníci presvedčiť o tom, že voda zo studne obsahuje dusičnany v hodnote 200 – 250 mg/l, zatiaľ čo vo vode z vodu-odu bol obsah dusičnanov do 50 mg/l, čo znamená, že spĺňa kritériá zdravotne bezpečnej vody.

Pri stánku sa so záujmom zastavovali i školáci, ktorých zaujalo práve testovanie dusičnanov. Zároveň doplnili tekutiny ponúkanou vodou, na osvieženie podávanou s limetkou alebo citrónom.

Kvalitná voda však patrí nielen do oblasti zdravia, ale aj krásy. A každá nevesta túži byť krásna.

Alena Havrilová

foto: archív redakcie

Je voda z vlastnej studne lacná? Len zdravie je potom drahé...

Svetový deň vody (SDV), ktorý si pripomíname 22. marca, je príležitosťou nielen na to, aby sme zdôraznili význam vody pre život človeka, ale i na to, aby sme pripomínali potrebu napojiť sa na verejný vodovod všade, kde je taká možnosť. A rovnako upozornili na zákonnú povinnosť pripojiť sa na verejnú kanalizáciu, zdôraznil na tlačovej konferencii VVS jej generálny riaditeľ **Ing. Stanislav Hreha, PhD.** Dodal, že mnohí majitelia rodinných domov "argumentujú" tým, že majú vlastné domové čistiarnie odpadových vôd a povinnosť pripojiť sa na verejnú kanalizáciu sa ich vraj netýka.

"Omyl!" vysvetľuje inžinier Hreha: "Sprvu to chvíľu možno funguje, ale skúsenosti našej i ďalších vodárenských spoločností sú také, že majitelia domových ČOV sa o ne nestarajú a nevedia starať a zakrátko sa z tých čistiarní stávajú len ďalšie zdroje znečistenia a zápachu v celej obci."

Keďže vodárom nejde len o tržby, ale ide im najmä o životné prostredie a ochranu vodných zdrojov, cez mediálne komunikačné kampane (Nezavarájme oči, Pripojme sa a ďalšie) i cez iné aktivity trpezlivo vysvetľujú význam od-kanalizovania a čistenia odpadových vôd. A stále narážajú na tie isté pseudoargumenty a nepochopenie.

Pán Ing. Hreha vysvetlil: "Uvediem príklad: Občan ma presviedčal o tom, že má z vlastného zdroja (studňa na dvore) lacnú vodu a nevidí dôvod napojiť sa na verejný vodovod. Ja mu na to, že možno nevie alebo si neuvedomuje, že sused o dva domy vyššie vypúšťa domové splašky do prírody a jemu to zamoruje vodu v studni a poškodzuje jeho zdravie i celej jeho rodiny. Áno, voda z vlastnej studne je lacná, ale za akú cenu? Len to zdravie je potom drahé!"

Aj bezpečnostné faktory

Všetko ukazuje na potrebu ešte viac zintenzívniť vodárenskú osvetu. Aj preto spoločnosť každý rok pripravuje k SDV množstvo zaujímavých podujatí pre školy i širokú verejnosť. Novinárov o nich informovala vedúca útvaru chemicko-technologických činností **Ing. Nataša Riganová** osobitne zvýrazniac najmä tvorivé súťaže pre žiakov - jednotlivcov i celé triedy.

Veľkému záujmu verejnosti sa tešia i každoročné bezplatné analýzy vôd z individuálnych zdrojov, v rámci ktorých občania majú možnosť dať si preveriť vodu v takom dôležitom ukazovateli akým sú dusičnany. Štatistiky sú neúprosné: cca tretina donesených vzoriek vody z domových studní nevyhovuje povolenému limitu dusičnanov 50 mg/l a niektoré až desaťnásobne prekračujú tento limit! "Medzi záujemcami o bezplatné analýzy sú takí, ktorí rok čo rok prinášajú vzorky z tej istej studne a zakaždým odchádzajú s tým, že ich voda vysoko prekračuje povolený limit. A o rok prídu znova dúfajúc, že voda sa zázrakom dala do poriadku," spresnila pani Riganová a doplnila, že najhoršia situácia je v rámci závodov Trebišov, Vranov nad Topľou, Michalovce, Košice.

Vo verejnosti, najmä medzi žiakmi všetkých stupňov škôl sú obľúbené aj dni otvorených dverí - exkurzie vo vodárenských zariadeniach, napríklad vo veľkých čistiarniach odpadových vôd (ČOV), kde sa dozvedia o kolobehu vody v prírode a o tom, že vodári dôkladne vyčistenú odpadovú vodu vracajú späť do prírody - do recipientov (riek), aby im vrátili život!

Dni otvorených dverí sa v tomto roku budú konať len v ČOV-kách. "Vzhľadom na súčasnú medzinárodnú politickú situáciu a hrozby svetového terorizmu sme exkurzie k zdrojom vody a v úpravniach vôd z bezpečnostných dôvodov zrušili," zdôraznil pán Hreha.

Šanca i represia

Voči tým, ktorí špekulujú a domové splašky nezákonne likvidujú tak, že ich vypúšťajú na okraj lesa, do rigolu či poza susedovu záhradu alebo sa napájajú na verejnú kanalizáciu načierno a obsah žump do nej prečerpávajú pod rúskom noci, sa spoločnosť rozhodla postupovať tvrdo a nekompromisne.

Zriadila Modrú linku dôvery, na ktorú môžu občania anonymne nahlásiť čiernych producentov odpadovej vody, ktorí likvidujú domové splašky rôznymi pokútnymi spôsobmi, úmyselne si narušia vodotesnosť žumpy, aby ušetrili za jej vývoz alebo sa načierno napoja na verejnú kanalizáciu či verejný vodovod. Takýchto podvodníkov možno nahlásiť emailom na adresu dovera@vodarne.eu alebo tele-

fonicky na čísle 0903 595 333, pričom spoločnosť zaručuje anonymitu píšucich i volajúcich.

“Ak nám niekto zavola alebo pošle podnet, dispečingy závodov, ktoré majú nepretržitú prevádzku, začnú urýchlene konať a vyšlú pracovníkov, ktorí vec zdokumentujú, nafotia, nafilmujú a hneď máme aj podklady pre úrady, políciu, orgány životného prostredia,” vysvetlil generálny riaditeľ. Vzápätí dodal, že nečakajú len na podnety, ale idú i po vlastnej linke: “Máme vytipovaných vyše 6 tisíc subjektov napojených na verejný vodovod, nie však na kanalizáciu. Vodu od nás odoberajú, ale kam vypúšťajú odpad? Zrejme ho likvidujú nelegálne.”

Týchto producentov odpadových vôd VVS písomne vyzýva, aby dali veci do poriadku. Spoločnosť má možnosť uložiť pokuty a je vybavená modernou technikou, ktorá pomáha odhaliť čiernych odberateľov vody i nelegálnych producentov odpadových vôd vrátane tých, ktorí načierno vpúšťajú do verejnej kanalizácie dažďové vody. *“Chceme tým ľuďom dať ešte šancu a tak sme do 22. júna 2016 vyhlásili generálny pardon pre všetkých, ktorí sú pripojení načierno, ale sami sa dobrovoľne rozhodnú, že to chcú zlegalizovať.”*

V lete sa to rozbehne

Novinári sa zaujímali aj o projekty z fondov EÚ, v rámci ktorých by sa budovaním kanalizácií a výstavbou či intenzifikáciou ČOV

malo pomôcť najjužnejším častiam nášho regiónu, ktoré boli dlhé desaťročia zanedbávané. Investičný riaditeľ Ing. Róbert Hézsely spresnil, že na projekty Čierna nad Tisou (10,5 milióna eur), Streda nad Bodrogom (8,4 milióna eur) a Kráľovský Chlmec (13,9 milióna eur) sú prostriedky schválené, celé to však ešte musí prejsť procedúrami na úradoch, ktoré VVS nevie urýchliť. *“Pevne ale verím, že v lete sa práce rozbehnú,”* zdôraznil.

(fur.)

foto: archív redakcie

Bezplatná analýza vody vo VVS, a.s. Košice, 22. 3. 2016

Prinášame Vám to najcenejšie...

Výrobno-technickí námestníci ako ľudia
z mäsa a krvi hovoria o sebe a svojej práci

Dôležité je, že sme duchom mladí!

Ozaj, vieme, čo všetko robia námestníci riaditeľov závodov? Či len pijú kávu alebo majú práce vyše hlavy? A ozaj, akí sú to ľudia, čo robia vo voľnom čase a majú aj nejaké plány do budúcnosti? Opýtali sme sa ich na to priamo a bez servítky. Ako úvodné motto nech posluží výrok jedného z nich - pána Ing. Čiernika, ktorého sme na stránkach Vodného žurnálu už raz citovali, hoci v inej súvislosti:

“Odstránenie poruchy vie zabezpečiť majster resp. vedúci strediska aj bez toho, aby ho námestník dirigoval a molestoval, avšak to ostatné okolo poruchy, najmä ak je rozsiahla, majster spravidla nevládne. Keď treba pracovať s verejnosťou, s vyhrážkami zo strany niektorých ľudí a s médiami, ktoré zahorúca

nabehnú na miesto poruchy, vtedy už spravidla treba riaditeľa alebo námestníka.”

Mierne sarkastická poznámka: Stáva sa vraj, že práve v čase veľkej poruchy je riaditeľ závodu služobne vzdialený a nepríjemné veci musí žehliť námestník.

Pozvanie redakcie prijali výrobnotechnickí námestníci riaditeľov závodov: Ing. Tatiana Kúdelová (Rožňava), Ing. Stanislav Ševčík (Bardejov), Ing. Marián Hrustič (Trebišov), Ing. Ľubor Kulich (Vranov nad Topľou), Bc. Miroslav Maťaš (Michalovce), Ing. Jozef Čiernik (Svidník), Ing. Kristián

Babinec (Humenné) a Ing. František Talarovič (Prešov).

Závod Košice, ktorý je najväčší, má dvoch námestníkov. Je to výrobný námestník Ing. Ivan Dubovský a technický námestník Ing. Karol Kalinák. Delba práce medzi nimi je takáto: Výrobný námestník zodpovedá za výrobu a dodávku pitnej vody a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd vrátane riadenia ľudí a má na starosti aj odstraňovanie porúch. Technický námestník zodpovedá za technických pracovníkov, ktorí sa vyjadrujú k projektovým dokumentáciám stavieb, spadá pod neho i energetik, pracovník SoHIM, technologovia, pátrači i špeciálna prípojková čata, ktorá má na starosti len prípojky, aby boli dodržané termíny. Pán Ing. Dubovský sa na stretnutí nemohol zúčastniť, v tom čase bol služobne v zahraničí a tak najväčší závod reprezentoval iba pán Kalinák.

Ešte perlička: Pri oválnom stole sedeli hneď vedľa seba Ing. Babinec a Ing. Hrustič. Pán Babinec si to náhle uvedomí a vraví: "Podľa šedivej farby našich vlasov vidieť, že my dvaja sme z celého kolektívu námestníkov najstarší. Ale dôležité je, že všetci, tak ako tu spolu sedíme, sme duchom mladí!" (Smiech v celej zasadačke.)

O sebe - krátko a zaujímavo

Ing. Tatiana Kúdelová

"Vo VVS pôsobím od roku 2008, predtým som 13 rokov pracovala na Obvodnom úrade životného prostredia, na úseku štátnej vodnej správy. Spolupráca s vodármi mi nebola cudzia, mala som medzi nimi mnoho priateľov a aj to ma ťahalo do vodární. Práca ma baví, veď celý život robím okolo vody a životného prostredia. A navyše, sme vynikajúci a dobre stmelení kolektív."

Tichý hlas z pléna, takmer šeptom: "To musela povedať, lebo rožňavský riaditeľ pravidelne číta vodárenskú tlač." (Smiech.)

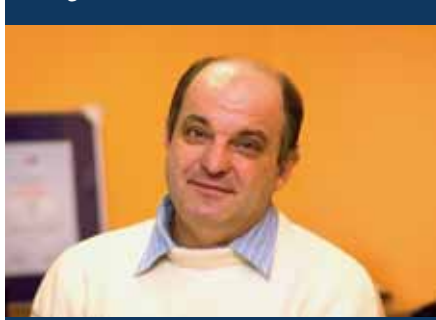
Ing. Marián Hrustič (58 rokov)

"Už 30 rokov denno-denne dochádzam z Michaloviec do Trebišova. Na cestovanie som si zvykol, lebo aj keď v Michalovciach bola strojnica priemyslovka, ja som študoval v Snine. Po absolvovaní vysokej školy v Bratislave som sa podieľal na výstavbe vodárenskej nádrže Starina. Po ukončení výstavby v roku 1986 som prešiel z Inžinierskych stavieb do vodární. Mal som na starosti stavebno-montážnu skupinu v Trebišove - vykonávali sme montážne práce na ČOV-kách a úpravniach vôd. Od roku 1990 som výrobnotechnickým námestníkom."

O pánu Hrustičovi sa vo Vodnom žurnáli dosiaľ veľmi málo písalo, mnohí jeho meno ani nepoznajú. "To je len dobré," zasmieja sa spolu s ostatnými, "znamená to, že máme málo „prúresov.“"

Ing. Ľubor Kulich (52 rokov)

"Vyštudoval som technológiu vody a zákony som si hľadal uplatnenie vo vodárenstve. Od roku 1986 pracujem vo vranovskom závode, prešiel som viacerými funkciami - bol som technologom, mal som na starosti laboratóriá, bol som vedúcim strediska vodohospodárskej chémie atď. Od roku 2005 som námestníkom a táto robota ma baví - jednak preto, že ma naplňuje práca s ľuďmi a jednak preto, že ma

zaujímajú nové technológie, nové myšlienky, cesta dopredu."

Ing. František Talarovič (55 rokov)

"Vo vodárňach pracujem od roku 2003 ako námestník v závode Prešov. Predtým som pôsobil v Solivaroch, ale aj v terajšej funkcii využívam poznatky zo solivarníctva - napríklad keď namiesto plynného chlórú sa začala v niektorých úpravniach používať tabletovaná soľ v elektrolyzéroch. Oproti svojmu predchádzajúcemu pôsobisku vnímam aj rozdiel v tom, že vodárne nie sú v jednom areáli, ale máme viac pracovísk v rôznych okresoch."

"Aspoň sa dá lepšie zažiť," zaznela ironická poznámka od ktoréhosi kolegu a nasledoval búrlivý smiech. "Možno aj to," priznáva pán Talarovič a dodáva: "Ale naučil som sa, že nedá sa všetko riadiť len z jedného miesta a piť pri tom kávu, ale treba vstať a ísť von do terénu."

Ing. Kristián Babinec (60 rokov)

"O mne sa vo Vodnom žurnáli už viackrát písalo, nebudem to opakovať. Radšej sa držím toho, čo som v úvode stretnutia povedal, že sa cítim duchom veľmi mladý a mám pred sebou ešte plno zámerov a plánov, ktoré neviem teraz ako zvládnuť, ale určite sa pousilujem a nevzdám to. V mojom veku a pri takých pracovných povinnostiach mi nový impulz dáva aj fakt, že som sa len pár mesiacmi stal už po druhý raz dedom."

Ing. Karol Kalinák (40 rokov)

„Do vodární som nastúpil v roku 1999, na generálnom riaditeľstve som pracoval v rôznych funkciách, naposledy ako vedúci technického oddelenia na útvar prevádzky a od roku 2009 som technickým námestníkom v košickom závode. Roboty je tu veľa, stále sme v jednom kolotoči. Keď som z GR-ka prešiel na závod, až som sa zľakol koľko práce ma čaká a chcel som ísť do inej firmy, ale nakoniec som zostal.“

Hlas z pléna: „Presvedčil ho dobrý plat.“ (Dlhotrvajúci smiech.)

Pán Kalinák oponoval: „Nešlo o plat. Skôr o to, že tu bol profesný rast a vždy niečo nové - nové problémy a podnety, nové technické náležitosti, ktoré bolo treba za horúca riešiť. A to rozhodlo.“

Ing. Stanislav Ševčík (44 rokov)

“Pôvodne som pracoval ako stavbár - sedem rokov v Rusku a neskôr som bol členom tímu, ktorý postavil košický hypermarket Tesco. Vo vodárňach pôsobím od roku 1999, kedy som nastúpil na funkciu vedúceho strediska a od roku 2014 som námestníkom.”

“Určite sa pochváli, že to jeho chlapi takmer vždy víťazia v súťažiach,” šušľalo sa v pléne. “Je síce pravda, že štatisticky sme my Bardejovčania najúspešnejší, na to sme právom hrdí, ale aj tímy ostatných závodov sa snažia a šliapu nám na päty. A to je dobré, lebo všetci sa snažíme a spoločne ideme do predu,” zvýraznil inžinier Ševčík. Pani Kúde-

lová i ďalší námestníci súhlasia a zhodnú sa v tom, že vo vodárstve sa nedá zostať stáť na jednom mieste. Vývoj technológií totiž ide stále ďalej a ďalej.

Bc. Miroslav Maťaš (41 rokov)

„Vo vodárňach som od februára 2011, pracoval som ako energetik, v terajšej funkcii som od júla 2012. Som služobne najmladším vodárom spomedzi námestníkov. Na mojej práci ma baví rôznorodosť - každý deň je iný, iní ľudia, iní obchodní partneri, iné reklamácie, iné sťažnosti, iné poruchy...“

“Ale my sme počuli, že v michalovskom závode reklamácie nie sú,” zaznelo podpichnutie. “Nie sú, ale ak sú, tak sú stále iné,” nedal sa pán Maťaš. (Smiech.)

Okúzlenie peknou ženou

Ing. Jozef Čiernik (38 rokov)

Je vekovo najmladším z mužského osadenstva námestníkov. Azda aj preto si ho ostatní občas doberajú - pochádza z Oravy a k nám na východ sa len priženil. A takto s tým priateľským doberaním si bolo aj vtedy, keď na stretnutí rozprával o sebe. “Ási v tom čase nebolo na Orave dosť pekných žien!” zaznelo z pléna. (Búrlivý smiech.)

“Nie, nebolo to tak. Bolo za tým okúzlenie!” bránil sa svídnický námestník. “To treba poriadne vysvetliť,” žiadali ostatní a tu je prozaická odpoveď: “Z Oravy som šiel do

Bratislavy, tam som absolvoval Stavebnú fakultu STU a rok pracoval v Doprastave. Potom prišlo to okúzlenie, presťahoval som sa do Svidníka a v roku 2006 som sa stal vodárom, najprv som pracoval ako technický pracovník - pátrač a námestníkom som od roku 2007.”

“A to okúzlenie ešte trvá?” dobiedzali niektorí, “lebo keď trvá, možno aj rodinka sa časom ešte viac rozrastie.”

“Nerozmýšľam tým smerom, ale človek nikdy nevie,” pripustil pán Čiernik. (Smiech.)

Chlapi, ale opatrne!

Keď predstavujeme ľudí a ich prácu, nebolo by hľadám od veci napísať aj to, čo robia vo voľnom čase, aké majú koníčky... Vtom sa z pléna ozve hlas: “Chlapi, ale opatrne, keď hovoríme o záľubách, lebo to môžu čítať aj naše manželky!” (Dlhotrvajúci smiech.)

Ale prv než sa chlapi poradili, ako to bezpečne naformulovať, aby ten šport tam vynikol a prekryl ďalšie záľuby, predbehla ich pani námestníčka Kúdelová: “Mojím koníčkom je šport - cyklistika, spinning, lyžovanie, turistika.”

Ostatní potom uviedli, že aj ich koníčkmi je šport - u viacerých aktívny, napríklad pán Ševčík nielenže pravidelne cvičí a behá, ale v zime dvakrát v týždni hráva ľadový hokej. Niektorí športujú skôr pasívne - pán Maťaš veľmi rád sleduje športové prenosy na TV obrazovke a živo sa zaujíma o dianie v domacom i svetovom športe. Na otázku, či aj tipuje a podáva stávky, odpovie záporne.

Okrem obligátneho športu námestníci spomenuli napríklad aj hubárčenie a prechádzky po lese. Pán inžinier Kulich na podpichnutie, či na prechádzky do lesa chodí sám alebo...?, odvetí, že sám, lebo len tak si najlepšie prevetrá hlavu. Pán Kalinák namiesto zelených hájov dáva prednosť vysokým horám. Ďalší ako svoj koníček uviedli nekonečné práce okolo domu a záhradky. Len či je ozaj pravda, že sú takí pracovití? Či si len nechcú prikrášliť renomé?

Pred únikmi neujdeme

Námestníkov sme sa opýtali, aké majú vízie a plány. Čo by ešte chceli dokázať?

Ing. Hrustič: „Náš závod i mňa osobne čaká veľmi veľa práce s realizáciou troch veľkých projektov z fondov EÚ, na ktoré sú peniaze už schválené. Mám z toho radosť, lebo pomôžeme životnému prostrediu aj v tých najjužnejších častiach nášho regiónu, kde kanalizácia dosiaľ chýba. V tých projektoch ide o výstavbu kanalizácie a ČOV, či ich intenzifikáciu v Strede nad Bodrogom, v Kráľovskom Chlmcu a Čiernej nad Tisou.“

Ing. Kalinák: „Chcel by som dať do poriadku naše vodárenské objekty aj po estetickej stránke. Napríklad i vodojemy na košickom sídlisku Ťahanovce, v blízkosti ktorých sa rada zdržiava mládež a tak to potom aj vyzerá. (Tému sa podrobnejšie venujeme v inej časti tohto vydania VŽ - poznámka red.) Ale musím povedať, že tak ako sídlisko starne a jeho mládež odrastá a dostáva rozum, postupne sa to očividne zlepšuje. Uvažovali sme dať vonkajšie steny niektorých vodojemov k dispozícii na graffiti, už sa to takmer rozbehlo, ale vtom som si uvedomil, že tí sprejeri nemajú povolenie na práce vo výškach a tak pre bezpečnosť pri práci som to zastavil.“

Ing. Babinec: „Veľa sa dnes hovorí o poruchách, ale poruchy to nie je len to, čo nám nahlásia občania, ale poruchy, to sú aj skryté úniky vody. A to je jedna z úloh, ktorú musia riešiť všetci námestníci a ja ju beriem ako jednu z priorít aj v integračnom tíme, v ktorom riešime integráciu systémov PTIS a GIS s ostatnými informačnými systémami spoločnosti. Najviac nám tu pomôže ďalšia etapa projektu integrácie PTIS - vyhodnotenie stavu vodovodnej siete na základe získaných údajov z meradiel ako tzv. operatívny dispečing. Pomôže to lokalizovať okrsy, kde sú skryté úniky, lebo môžeme my mať hocikaké ciele a vízie, ale pred skrytými únikmi neujdeme!“

Ing. Kúdelová: „Mojou najväčšou túžbou je, aby sa nám podarilo získať financie na vybudovanie novej ČOV v Rožňave, ale aj na ďalšie dve menšie čistiarny, pretože máme dve verejné kanalizácie bez čistenia. A ako dlhodobejšiu úlohu vnímam zvýšiť odkanalizovanosť nielen v Rožňavskom, ale aj v Revúckom okrese. No a samozrejme, stálou úlohou je obnova vodovodov. V globále máme azda

najstaršie vodovodné siete v rámci VVS. Mnohé z nich boli postavené v časoch socialistického budovateľského nadšenia - svojpomocne v akcii Zet!“

Ing. Čiernik: „Aj my máme kopu starých objektov, do ktorých sa roky neinvestovalo. Snažíme sa ich opravovať, obnovovať, týka sa to aj lokálnych zdrojov, záchytov, postupne nám to ide, ale roboty je s tým viac ako na kostole. A ešte dlho bude.“

Ing. Ševčík: „Posunul by som tému trochu ďalej - nielenže objekty nám treba vynovovať, ale aj pracovné priestory vrátane sociálnych. Za posledné roky sa v našej spoločnosti toho urobilo viac ako dosť, ale sú v tomto smere ešte rezervy a v tom ja vidím jeden zo svojich cieľov. Ďalší spočíva v zlepšení práce s médiami, pomaly sa to zlepšuje, ale médiá ešte vždy o nás hovoria zväčša len v negatívnom zmysle, najmä keď sú poruchy a reportéri sa zlietnu ako supy.“

Akoby sa vopred dohodli, ale páni Talarovič, Maťaš a Kulich zvýraznili ako jeden z cieľov naďalej zvyšovať napojenosť na verejnú kanalizáciu, aj keď niekde je to už celkom dobre, no niekde je napojenosť naďalej žalostne nízka a zároveň treba vychovávať verejnosť, keďže mnohí ľudia vhadzujú a vpúšťajú do kanalizácie aj to, čo tam nepatrí. Je to odraz nekultúrnosti národa, z ktorej vodárom neraz aj vlasy dupkom stávajú! Nehovoriac už o tom, že mnoho ľudí sa na verejnú kanalizáciu napája načierno - či už svojimi splaškami, ale často aj prečerpávaním dažďových vôd a výsledkom je nadmiera balastných vôd.

„Je to vážny problém, keďže to predražuje celkové čistenie odpadových vôd,“ zdôrazňuje pán Talarovič a pán Kulich dovysvetlí, že o vysoký podiel balastných vôd sa nezasluhujú len čierni producenti, ale napríklad aj netesniace kanalizácie, do ktorých vnikajú vody z podlažia. „Tie nám rovnako zriedujú odpadové vody a na ich čistenie musíme vynakladať viac energií a ako povedal kolega - aj viac financií. S tým musíme niečo robiť!“

Poruchy aj s adrenalinom

Všetci prítomní sa zhodli, že najhoršou úlohou zostáva odstraňovanie porúch na vodovodnej sieti, keďže verejnosť i na krátkodobý výpadok reaguje agresívne.

„Zdalo by sa, že problémom sú veľké poruchy, ale nie je to vždy pravda, pretože porucha na veľkom profile môže byť niekde na voľnom priestranstve, na lúke a tak odstrániť ju nemusí byť až také ťažké,“ zdôrazňuje Bc. Maťaš a dodá, že neraz je to horšie s poruchami na malých profiloch v hustej zástavbe: „Nad našim potrubím je niekedy množstvo rôznych inžinierskych sietí, vrátane rozvodov plynu a elektriny. Každá sieť má svoje ochranné pásmo a my vodári nemôžeme hneď kopať a ľudia sú nespokojní.“

„O poruchách, pri ktorých vznikajú zaujímavé situácie, by sa dalo rozprávať celé hodiny,“ zdôraznia páni Kulich a Ševčík. Na otázku Vodného žurnálu, či poruchy nie sú zväčša aj horúcim, ba až adrenalinovým dobrodružstvom, sa páni Hrustič a Babinec na znak súhlasu iba pousmiejú. Ako starí harcovníci vedia svoje! Pán Talarovič doplní, že dobrou podporou pre závody je to, že sa poruchy zverejňujú na webe spoločnosti. „Ľudia sú pokojnejší, keď sú informovaní. Minule sa nám stalo, že z nejakých dôvodov naša porucha nebola zverejnená - a to bolo ozaj peklo!“

Pribudne ďalšie múzeum?

V plánoch námestníkov je zintenzívnenie osvetu - naozaj si uvedomujú, že treba ešte viac propagovať zdravý pitnú vodu i význam verejnej kanalizácie. Po michalovskom Environmentálnom vodárenskom vzdelávacom zariadení (EVVZ), ktorému zjednodušene aj tak mnohí hovoria len múzeum, by možno aj v Košiciach mohlo pribudnúť centrum vodárenskej osvetu.

„Ide o náš rozľahlý areál na Vodárenskej ulici, ktorého nevyužívaná časť nedávno ustúpila výstavbe bytového komplexu Park Anička. Zostala tam ale historická budova starej čerpacej stanice, v ktorej by sme chceli vystavovať rôzne múzejné artefakty a zachované zostali i historické kolektořy s prekrásnymi klenbami, do ktorých sú zaústené potrubia zo starých, dávno nevyužívaných zdrojov (studní). A na tomto základe by sme chceli postupne vybudovať malé múzeum a stredisko pre propagáciu vody a vodárenstva. Aj voda aj naša profesia si niečo také zaslúžia,“ uzavrel inžinier Kalinák.

(fur.)

Foto: Marián Horňák

VVS, a.s. sa stala v Košiciach krstnou mamou nového stredoškolského odboru

TECHNIK – VODÁR – VODOHOSPODÁR

Vodárenské spoločnosti na celom Slovensku zápasia dlhodobo s nedostatkom kvalifikovaných zamestnancov. Aj keď sa to týka celého spektra odborníkov vo vodárenstve, dnes sa chceme zamerať na absolventov stredných škôl s výučným listom či maturitou.

Prax ukazuje, že vzhľadom na absenciu vodárenských odborov v učebných odboroch SOU /stredných odborných učilišť/ si musí vodárenská spoločnosť vyslať s absolventmi stredných škôl, v lepšom prípade z príbuzných technických často stavebných odborov. Prakticky to znamená, že vodárenská spoločnosť prijíma nekvalifikovaných zamestnancov, alebo čo trh práce ponúka napr. kuchár-čaišník, automechanik a pod. čo jej v konečnom dôsledku prináša zdĺhavé a náročné interné zaškoľovanie.

V personálnych otázkach VVS zrejme perspektívne začína svitať na lepšie časy, pretože od 1. septembra 2016 vzniká v Košiciach na Strednej odbornej škole technickej, Kukučínova 23, Košice nový odbor Technik vodár vodohospodár. Vznikol prakticky na objednávku VVS, a.s..

„Vyučovanie bude mať prvky duálneho vzdelávania, to znamená prepojením odborného teoretického vzdelávania s praktickou prípravou žiakov u konkrétneho zamestnávateľa. Škola teda bude pripravovať žiakov pre vodárenskú spoločnosť a pre Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Žiaci po získa-

ni výučného listu a vysvedčenia o maturitnej skúške budú plne teoreticky, a čo je dôležitejšie, aj prakticky pripravení pracovať pre vodárenské podniky“, uviedol riaditeľ SOŠ technickej, PhDr. Ján Pituch.

Čo tomu predchádzalo...

Nový odbor nevznikal ľahko, má za sebou 2 roky intenzívnej prípravy, tvorby študijného programu, predmetov ako Vodárenstvo, Vodné hospodárstvo, Vodohos-

podárske a vodné stavby, Stroje a zariadenia vo VH, Ekológia ale i Odborný výcvik a pod. Projekt prešiel dlhým procesom schvaľovania, spripomienkovaní, kým dostal štatút schváleného experimentálneho overovania vzdelávacieho programu a po 4 rokoch môže byť rozhodnutím Ministerstva školstva SR zaradený ako odbor do školského vzdelávania. Aktuálne prešiel schvaľovacím procesom MŠ SR a bolo mu pridelený kód 3667 K.

Na to, aby reálny dopyt po vyškolených odborne vyučených zamestnancoch a ponuka školy našli

spoločnú cestu, ale treba zapálených a odhodlaných ľudí, ktorí sa dokážu obetovať pre dobrú vec a „vyhrnú si rukávy“. Takto sa harmonicky zišli na jednej strane škola, ktorej skutočne záleží na uplatnení žiakov v zamestnaní a neváha vstúpiť do náročných procesov príprav odboru, so skutočne aktívnym, v úvode spomínaným riaditeľom, a na strane druhej zamestnávateľ Východoslovenská vodárenská spoločnosť, ktorá neostala len pri kritike školstva, ktoré akosi už roky zabúda na vodárstvo a jeho potreby, napriek tomu, že ide o stabilné odvetvie s veľkým počtom zamestnancov. Úlohu aktívneho a ochotného odborného garanta programu na seba prevzal Ing. Rudolf Kočiško – výrobo-technický riaditeľ VVS a člen Sektorovej rady pre vodu, odpad a životné prostredie, ktorý má dobre zmapované problémy s vodárenskou odbornosťou nových zamestnancov. Ako niekoľkokrát riaditeľ strednej školy pripomenul: *“Bez jeho ochoty odborne sa spolupodieľať na obsahovej zložke programu, by tento odbor nemal šancu na vznik.”*

Slávnostne a hrdo...

Slávnostný moment krstu a mladučkého odboru nastal vo februári tohto roku, keď generálny riaditeľ a predseda predstavenstva

VVS, a.s. Ing. Stanislav Hreha, PhD., za účasti vedenia VVS, a.s. a riaditeľov jednotlivých závodov navštívili na pozvanie riaditeľa SOŠ technickej PhDr. Jána Pitucha - Strednú odbornú školu technickú so sídlom na Kukučínovej ulici 23 v Košiciach. Slávnostne otvorili nový odbor, jediný a prvý svojho druhu na Slovensku. Vedenie spoločnosti absolvovalo exkurziu školy, prešli všetky učebné miestnosti, mali možnosť vidieť žiakov v skutočne výborne vybavených špecializovaných učebniach aktuálnych technických odborov školy.

Ako v príhovore pán riaditeľ školy uviedol, štúdium je prepojené s praxou, ktorú poskytnú práve VVS. Žiaci v 1. a 2. ročníkoch budú praktické zručnosti získavať v areáli školy v centre odborného vzdelávania a prípravy pre stavebníctvo, ale počas 3. a 4. ročníka budú odborný výcvik vykonávať priamo vo vodárenských podnikoch. VVS zároveň vychádza v ústrety žiakom z iných krajov a poskytne im možnosť vykonávania praxe v závodoch v mieste ich bydliska.

Výnimočnosť odboru

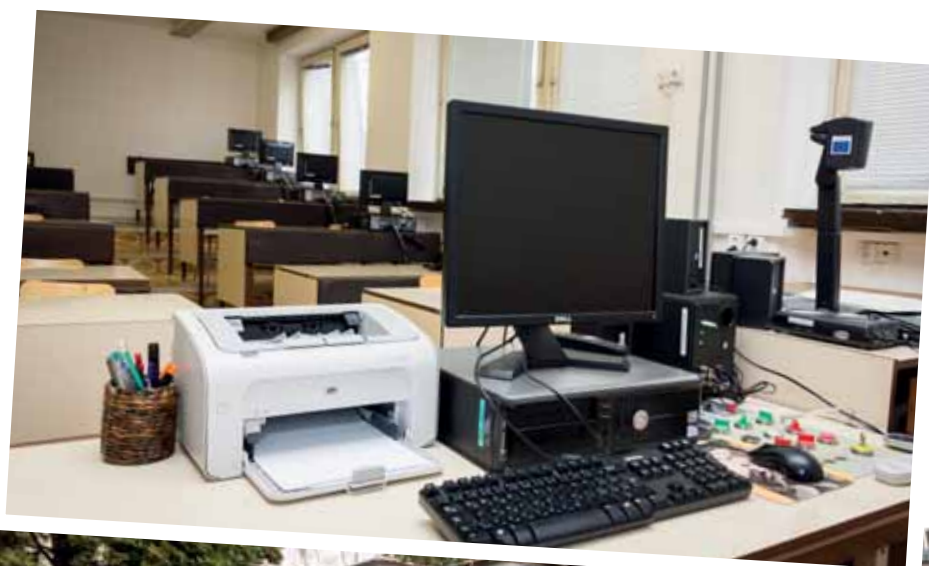
VVS garantuje zamestnanie úspešných absolventov. Mladí ľudia nájdu uplatnenie ako technici prevádzky vodovodov, odborníci na kvalitu vody, odborníci na prípravu a realizáciu vodovodných sietí, špecialis-

ti kontroly kvality vôd a vodných zdrojov, ako vedúci pracovníci zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, odborní pracovníci pre ochranu vodných zdrojov, technici pre protipovodňovú ochranu - všetky tieto a ďalšie profesie súvisiace s vodárstvom a vodným hospodárstvom čakajú na žiakov, ktorí sa rozhodnú študovať odbor technik - vodár - vodohospodár.

VVS podporila spracovanie pedagogických dokumentov, zabezpečí materiálo-technické vybavenie učební a dielní a pomoc pri vzdelávaní. Štyrikrát ročne sa budú posudzovať školské vzdelávacie plány a prispôbovať požiadavkám VVS, samozrejme s ohľadom na dodržanie výučby povinných odborných predmetov. Odborné predmety budú žiakov učiť kvalifikovaní odborníci z VVS ako externí učitelia. Študentov čakajú pravidelné exkurzie do prevádzok VVS, aby v praxi videli činnosť pracovníkov vodárenskej spoločnosti ako aj objekty a zariadenia vodárenskej spoločnosti. Čakajú ich pravidelné exkurzie do VVS, aby v praxi videli činnosť vodárenskej spoločnosti. Plán je otvorenie jednej triedy s obsadenosťou približne 20 žiakov. Pre dochádzajúcich zo vzdialenejších miest ponúka škola k dispozícii internát.

Študijný odbor technik - vodár - vodohospodár je štvorročný, žiaci s najlepšimi výsledkami získajú štipendium. Vzhľadom na to, že odbor si priamo „vyžiadala“ VVS pre svoje účely a podporuje ho technicky, materiálne, personálne a prakticky, uplatniteľnosť dobrých žiakov po ukončení štúdia v jednej z najväčších a najstabilnejších firiem na Slovensku je samozrejmosťou.

Momentálne Východoslovenská vodárenská spoločnosť spolupracuje s SOŠ technickou na propagácii odboru, poskytuje prostriedky na výrobu atraktívnych propagačných materiálov s opisom odboru a jeho benefitov pre žiakov- budúcich absolventov nového odboru.

Novinka aj v Trebišove

Rovnaký študijný odbor otvára v septembri tohto roku následne i Súkromná stredná odborná škola. Zriaďovateľom školy sa stala Deutsch-Slowakische Akademien, a.s., so sídlom v Brezne. Prínos v prevzatí zriaďovateľskej pôsobnosti spočíva okrem iného najmä v možnosti medzinárodnej podpory vzdelávania a praxe so zahraničnými inštitúciami.

Súčasťou školy je Súkromný školský internát, Komenského 12, Trebišov a Súkromná školská jedáleň, Komenského 12, Trebišov.

Absolvent bude kvalifikovaným a odborným pracovníkom v oblasti vodárenstva a vodného hospodárstva, schopný pracovať ako technik merania a regulácie, ochra-

ny vodných zdrojov, prevádzky kanalizácií a ČOV, prevádzky vodovodov, údržby vodovodnej siete, špecialista kontroly kvality vôd, technický špecialista vodárenských koncepcií, dispečer krízového riadenia a riadiaci pracovník (manažér).

Školský vzdelávací program pre študijný odbor technik vodár vodohospodár má za cieľ pripraviť absolventa so širokým všeobecno-vzdelávacím základom, s odbornými teoretickými vedomosťami i praktickými zručnosťami tak, aby bol schopný samostatne vykonávať odborné činnosti stredných technicko-hospodárskych pracovníkov, ktorého dôležitou súčasťou je aj ochrana a tvorba životného prostredia. Zároveň pripravuje žiakov na kvalifikované vykonávanie manuálnych odborných činností, ktoré súvisia

s využitím poznania stavebných materiálov, ich vlastností pri zhotovení vodných objektov, údržbe a opravách vodohospodárskych stavieb. Pre kvalifikované vykonávanie uvedených činností získava absolvent štúdia široký odborný profil s nevyhnutným všeobecným vzdelaním, s dostatočnou adaptabilitou na príbuzné odbory, logické myslenie a tiež schopnosť aplikovať nadobudnuté vedomosti samostatne a v tíme. Na záver môžeme jednoznačne konštatovať, že príchod týchto absolventov zvýši vo VVS, a.s. kvalitu poskytovaných služieb v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou ako aj odkanalizovania a čistenia odpadových vôd.

Šéfr.

foto: Marián Horňák

Cvičná firma VODÁRIK s.r.o. zbiera úspechy

Minulý rok uzavrela VVS, a.s. s Obchodnou akadémiou v Košiciach dohodu o spolupráci pri projekte tzv. cvičných firiem, ktoré majú podporovať záujem študentov strednej školy o podnikanie a činnosť obchodných spoločností, má ich viesť ku kreatívnemu postoju a záujmu o pracovné, obchodné a marketingové procesy vo firmách. Výsledkom je vytvorenie cvičnej firmy Vodárik, s.r.o., ktorú tvoria žiaci III. D triedy pod vedením pani profesorky Ing. Dariny Lippaiovej. Žiaci sa zodpovedne pripravili a napriek tomu, že cvičná firma fungovala len tri mesiace, získali v decembri 2015 vo Vranove na IX. Vianočnom veľtrhu cvičných firiem ocenenie v kategórii „Najlepší slogan“.

Vymysleli vtipný reklamný text, ktorý zaujal nielen návštevníkov, ale i odbornú porotu.

„Naša voda z Východu, lepšia než tá z obchodu“

Vďaka podpore Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. tak môžu študenti získavať praktické zručnosti už počas štúdia na škole.

šéfr.

Foto: archív

Vodárov klobúk

V.

Rubrika Vodárov klobúk je v podstate taký čarodejný klobúk plný tajomstiev, z ktorého vytiahneme to, čo práve potrebujeme. Napríklad nejakú potrebnú informáciu, poučenie či dobrú radu. V tomto pokračovaní Vodárovho klobúka prinášame informácie o tom, či pitná voda vo vodojeme, ktorého steny sú počmárané a okolie ktorého si verejnosť neraz mylí s odpadkovým košom, je "čistá a vhodná na pitie".

Táto téma je naozaj vážna, lebo vo verejnosti sa z času na čas objavujú obavy ohľadom vodojemov, ktoré sú priamo v obytných zónach, resp. v ich tesnej blízkosti. Vieme, že okolie vodojemov - ako príklad uveďme trebárs košícké sídlisko Ťahanovce, ale tých príkladov je viac - nie je zásluhou obyvateľov vždy najčistejšie. Niektorí nezodpovední jedinci hádžu k plotu vodojemu odpadky namiesto toho, aby ich zanesli do kontajnera. Nehovoriac už o mládeži, ktorá sa rada zdržiava v okolí vodojemov (počmárané steny, veľmi často aj poškodené oplatenia, kopy cigaretových ohorkov, fľaše od alkoholu, vína, piva, plechovky od kolových nápojov, prezervatívy a pod). Hoci sa pracovníci VVS o okolie vodojemov sústavne starajú, nedokážu celkom zabrániť tomu, aby tam ľudia nevyhazovali odpadky alebo

aby sa v blízkosti vodojemov nezdržiavala mládež...

A tak sa vo verejnosti azda aj právom vynára otázka, či odpadky a smetie pohodené v bezprostrednom okolí vodárenských zariadení, resp. rôzne aktivity mládeže neohrozujú kvalitu a zdravotnú bezpečnosť pitnej vody, resp. „či sa do tej vody dačo nedostane“. Avšak to, že okolie vodojemov si verejnosť zavše mylí s odpadkovými košmi, nemá na kvalitu a čistotu vody žiaden vplyv. Rovnako ju nijako neohrozujú ani poškodené ploty či počmárané múry budov, v ktorých sa vodojemy nachádzajú. Nepovolané osoby sa dnu do vodojemov totiž len tak nedostanú.

Istota nadovšetko!

Podrobnejšie na túto tému rozpráva **Ing. Tibor Jačman**, vedúci útvaru interného auditu, bezpečnosti práce a krízového manažmentu VVS Košice:

- Vodojemy, ktoré sú v bezprostrednej blízkosti obytných blokov, sú z hľadiska ochrany najproblematickejšie. Sú na očiach najmä mladých ľudí, ktorí sa nemajú kde stretávať a vyhľadnú si práve areály týchto vodojemov ako „miesta voľného času“. Môžem ale ubezpečiť našich odberateľov, že vodojemy sú v našej spoločnosti z hľadiska bezpečnosti a zabezpečenia objektmi s najvyššou prioritou! Aj keď vandali alebo iné nepovolané osoby prekonajú plot areálu vodojemu, cez dobre zabezpečené vstupy sa do našich objektov nedostanú. V prípade, že by násilne prekonali ochranu objektu, my o samotnom fakte, že objekt je narušený,

okamžite vieme a urýchlene prijímame príslušné opatrenia!

Ste na takéto situácie dostatočne vybavení?

- Máme dokonca také zabezpečovacie zariadenia, že cez kamerové systémy vidíme konkrétne osoby a cez reproduktory v objektoch ich môžeme aj vyzvať na opustenie areálu alebo objektu, alebo aj bez upozornenia vyslaním zásahovej jednotky bezpečnostnej služby (SBS) môžeme tieto osoby zadržať a odovzdať policajným orgánom. Za obdobie môjho pôsobenia v našej spoločnosti ešte nedošlo k úspešnému prekonaniu objektu vodojemov v našej spoločnosti a už je to pekných dvanásť rokov, čo vo VVS pôsobím!

Lenže sa vraví: Čo bolo včera, nie je dnes. Aj mládež je povedzme digitálne vyspelejšia...

- Je to pravda, ale aj systémy elektronického zabezpečenia sa stále vyvíjajú a zlepšujú a naša vodárenská spoločnosť ako „životodarný“ hospodársky subjekt s pitnou vodou má - s prepáčením za výraz! - „psiu povinnosť“ zabezpečiť, aby naši odberatelia mali istotu, že naša voda je hygienicky nezávadná, pitná a bezpečná. A túto povinnosť si zodpovedne plníme a preto sme toľké roky nezaznamenali ani jeden prípad, že by sa nám niekto nepovoláný dostal dnu do vodojemu!

20 tisíc vzoriek

To, že okolie vodojemov si verejnosť zväčša mylí s odpadkovým kontajnerom a ich steny sú počmárané, je len vonkajší - estetický, nie však zdravotno-hygienický aspekt procesu výroby a distribúcie pitnej vody. Okrem iného aj preto, že celý tento proces podlieha neustálej a systematickej kontrole - od zdroja vody až k občanovi, ktorý vodu používa. Vysvetľuje vedúca útvaru chemicko-technologických činností VVS Košice pani **Ing. Nataša Riganová**:

- Pitná voda dodávaná verejným vodovodom musí spĺňať požiadavky na zdravotnú bezpečnosť pitnej vody. Vodárenská spoločnosť, ktorá je prevádzkovateľom verejného

vodovodu, je povinná zabezpečiť sledovanie kvality vody odoberanej z vodárenského zdroja počas jej akumulácie, úpravy a dopravy k odberateľovi. Zdravotná bezpečnosť vody sa hodnotí a kontroluje podľa ukazovateľov kvality pitnej vody a ich hygienických limitov. Rozsah, početnosť a kritériá kontroly ustanovuje Nariadenie vlády SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu a Vyhláška MŽP SR č. 636/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch.

Dobre, to je legislatíva. Ale ako je to v každodennej realite?

- Kvalitu prísne kontrolujeme v našich siedmich vlastných laboratóriách pit-

gramu schváleného príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva (RÚVZ) a navyše - priamo u spotrebiteľa kontrolujú kvalitu nami dodávanej pitnej vody aj samotné regionálne úrady. V prípade, ak by došlo k prekročeniu limitov, orgány na ochranu zdravia okamžite nariadia konkrétne opatrenia, resp. podľa závažnosti môžu zakázať používať vodu ako pitnú! Systém sledovania kvality pitnej vody je v zmysle legislatívy zavedený tak, aby žiaden zo zásobovaných objektov nebol vynechaný z kontroly.

Vo vodárenstve sa všetko začína od zdroja, lenže tá cesta vody k spotrebiteľovi je dlhá...

- Je nespochybniteľné, že základným predpokladom kvality je zdroj vody a preto okolo všetkých vodárenských zdrojov sa vyhlasujú ochranné pásma. Neoddeliteľnou sú-

ných vôd, a to na celej ceste od vodárenského zdroja cez vodojem až k spotrebiteľom. Ročne vykonáme viac ako 20.000 vzoriek, v ktorých sa stanoví takmer 330 tisíc ukazovateľov! Sledujú sa všetky ukazovatele kvality vody, ktorými by mohla byť ovplyvnená.

Pani inžinierka, kto určuje kedy a kde konkrétne sa odoberajú vzorky vody? Je to na ľubovôľu pracovníkov konkrétneho laboratória?

- Nie, pretože pravidelnú kontrolu kvality pitnej vody robíme v zmysle harmo-

častou systému zásobovania pitnou vodou sú vodojemy, ktoré slúžia na akumuláciu vody. Vodojemy musia byť oplotené a zabezpečené proti vniknutiu cudzej osoby. Aj napriek tomu sa nám stáva, že vstupné dvere, prípadne steny sú počmárané a pri plotoch sú pohodené rozbité fľaše a iné nežiaduce predmety, čo však nijako neohrozuje kvalitu vody. Môžem zodpovedne vyhlásiť, že pitná voda dodávaná našou spoločnosťou je zdravotne bezpečná a jej kvalita spĺňa prísne požiadavky na ňu kladené!

(fur.)

foto: Marián Horňák, archív redakcie

Vtipy

Pani Nováková, ako sa Vám páčilo Labutie jazero?

Celkom to ušlo, ale poviem Vám, more je more...

Je leto. Policajti zastavia vodiča a jeden mu hovorí:

- Pane, vy ste pili?

- Nie. Prečo?

- Veď je leto a vy veziete na streche vodné lyže!

Druhý policajt sa otočí na kolegu a povie:

- Nechaj ho, nie je podozrivý. Nech ide.

O chvíľku sa policajt zamyslí a vraví druhému:

- Počuj, tak predsa bol podozrivý!

- Prečo?

- Veď u nás na dedine sú dve jazerá a ani jedno nie je dolu kopcom!

Mamka sa pýta syna:

- Ferko, nakrmil si rybičky?

- Áno, mami, ale zabudol som im dať napíť.

Opitého muža vyhodia z krčmy. Zhodou náhod dopadne na mriežkový kanál. Chytí sa ho a kričí:

- Mňa? A za čo?!

Osemsmerovka

Viete prečo sa blondínky tešia na Veľkú noc?

(Odpoveď nájdete v 8-smerovke ☺)

D	P	R	O	J	E	K	T	L	O
A	O	K	N	L	S	U	P	B	P
G	A	V	E	B	L	R	L	A	O
E	D	O	O	I	I	I	N	Š	T
L	O	E	P	L	E	Š	A	A	R
O	V	Á	B	V	E	C	I	Ľ	U
K	N	A	A	B	H	N	E	F	B
Y	L	Č	O	T	E	L	K	E	I
N	K	I	A	T	I	D	U	A	E
A	V	E	Ľ	K	Á	N	O	C	M

oblievačka, dovolenka, potrubie, tulipány, Veľká noc, projekt, prilba, kolega, šachta, audit, fľaša, slnko, voda, leto

Nájdí 10 rozdielov

S cieľom neustále zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb
a zároveň chrániť životné prostredie
Vám ponúkame možnosť prijímať elektronickou formou:

Elektronické zasielanie dokumentov

- faktúry za vodné a stočné,
- faktúry za ostatné práce a služby,
- marketingové materiály,
- iné dokumenty.

Táto bezplatná služba je určená pre všetkých obchodných partnerov VVS, a.s.

Je potrebné splniť nasledujúce podmienky:

- požiadať o službu osobne na ktoromkoľvek zákazníckom centre s platným dokladom totožnosti,
- uviesť kontaktnú e-mailovú adresu,
- podpísať zmluvu o elektronickom zasielaní dokumentov,
- predložiť plnú moc súvisiacu s podpisom zmluvy o elektronickom zasielaní dokumentov v prípadoch, ak napr. o službu požiada organizácia, ktorá má viac prevádzok/organizačných zložiek v rámci pôsobnosti VVS, a.s.

www.vodarne.eu

Projekt „PRÍPOJKA ZA 1 EUR“ Prečo?

• Piť pitnú vodu z verejného vodovodu?

Pretože pitná voda z vodovodných kohútikov je zdravotne bezpečná, čistá, svieža a cenovo najvýhodnejšia.
1 liter pitnej vody = 0,0016 €

• Napojiť sa na verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu práve teraz?

Pretože v rámci projektu Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. „PRÍPOJKA ZA 1 eur“ za kúpu vodovodnej plastovej a kanalizačnej revíznej šachty a za montáž prípojky zaplatíte len 1 eur.

• Odvádzať odpadové vody verejnou kanalizáciou?

Pretože odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou a následné čistenie odpadových vôd v čistiarni odpadových vôd je ekologicky najvhodnejší spôsob čistenia chrániaci životné prostredie a zabezpečujúci dostatok kvalitných zdrojov podzemnej vody pre budúce generácie.

Meradlo s diaľkovým odpočtom k prípojke za 1 euro

S účinnosťou od 1.11. 2014 v rámci Projektu Prípojka za 1 EUR je štandardnou súčasťou realizácie vodovodnej prípojky na náklady VVS, a.s. meradlo s diaľkovým odpočtom.
Prípojka za 1 EUR – realizácia na náklady VVS, a.s.

- Obhliadka miesta realizácie
- Dodávka a montáž materiálu (HDPE potrubie, mechanické tvarovky...)
- Prepláchnutie, tlakovanie prípojky
- Vodomerná plastová šachta
- Vodomerná zostava
- Meradlo so zariadením umožňujúcim diaľkový odpočet

